

Z A P I S N I K

sa Sedme sjednice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore 27. saziva, koja je održana 8. septembra 2021. godine

Sjednica Odbora je počela u 11:05 časova. Predsjedavao je Damir Šehović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: Nataša Jevrić, Dragan Bojović, Dejan Đurović, Jovanka Bogavac, Dragan Vukić, Miodrag Lekić, Božena Jelušić i Ervin Ibrahimović.

Sjednici nisu prisustvovali Dragutin Papović, Aleksandra Vuković, Nikola Janović i Abaz Dizdarević, članovi Odbora.

Sjednici je prisustvovao **predlagač Predloga zakona o izmjenama Zakona o visokom obrazovanju**, poslanik Marko Milačić.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je konstatovao da Odbor ima kvorum za rad i odlučivanje i otvorio Sedmu sjednicu Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport.

Za sjednicu je predložen sljedeći:

DNEVNI RED:

1. **Predlog zakona o izmjenama Zakona o visokom obrazovanju**, koji je podnio poslanik Marko Milačić (broj akta: 26-1/21-4, EPA: 254 XXVII).

Član Odbora Dragan Bojović je, prilikom utvrđivanja dnevnog reda, proceduralno reagovao i predložio da se dnevni red sjednice proširi sljedećom tačkom: **Izbor zamjenika predsjednika Odbora**. On je uputio primjedbe predsjedniku Odbora koje su se odnosile na: zakazivanje sjednice bez prethodno obavljene konsultacije sa članovima i članicama Odbora, formulisanje tačaka dnevnog reda po sopstvenom nahođenju i prezentovanje svojih stavova kao stavova Odbora, smatrajući da je, na taj način, politički zloupotrijebljena funkcija predsjednika Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport.

Predsjednik Odbora dr Damir Šehović je, na proceduralno reagovanje poslanika Bojovića, odgovorio da je parlamentarna većina glavni krivac za neimenovanje zamjenika predsjednika Odbora. On je podsjetio da se ovo pitanje otvaralo na početku svake prethodne sjednice, te da je dobijao odgovor da parlamentarna većina nije usaglasila predlog za izbor zamjenika predsjednika Odbora. S tim u vezi, izjavio je da nema potrebe za proširenjem dnevnog reda, iz razloga što je pomenuta tačka već bila uvrštena u dnevni red i započeta na Prvoj sjednici Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport. Nadalje, odgovorio je da nije saglasan sa upućenim primjedbama navodeći da se ponašao, isključivo, u skladu sa poslovnim odredbama.

Član Odbora Dragan Bojović je, u ime parlamentarne većine, predložio da se za zamjenika predsjednika Odbora izabere poslanik dr Dejan Đurović, sa čime se saglasio predsjednik Odbora Damir Šehović.

Odbor je jednoglasno, (**devet glasova „za“**), podržao predlog poslanika Dragana Bojovića i za zamjenika predsjednika Odbora izabran je poslanik dr Dejan Đurović, član Odbora.

Nakon što je jednoglasno usvojen dnevni red sjednice, predsjednik Odbora je pozvao članove Odbora da se izjasne o zapisnicima sa Prve, Treće i Četvrte sjednice Odbora.

Predsjednik Odbora je konstatovao da su, jednoglasno, usvojeni zapisnici sa Prve, Treće i Četvrte sjednice Odbora, nakon čega je započeo rad po utvrđenom dnevnom redu.

Tačka 1. Predlog zakona o izmjenama Zakona o visokom obrazovanju;

Predsjednik Odbora Damir Šehović je, na početku sjednice, podsjetio da je Predlog zakona o izmjenama Zakona o visokom obrazovanju usmjeren matičnom Odboru za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, na dalju proceduru, 23. jula 2021. godine. Kako se navodi u obrazloženju Predloga zakona, u skladu sa čl. 152 i 152 Poslovnika Skupštine Crne Gore, predloženo je donošenje zakona po hitnom postupku, imajući u vidu da studijska 2021/2022. godina počinje 27. septembra, kao i da se radi o veoma kratkim rokovima Univerziteta Crne Gore za regulisanje statusa studenata.

Takođe, podsjetio da je Odboru za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore, 22. jula 2021. godine, dostavljena Inicijativa Studentskog parlamenta Univerziteta Crne Gore za usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama zakona o visokom obrazovanju, sa ciljem rješavanja statusa studenata jednogodišnjih magistarskih studija.

Naime, sa ciljem rješavanja statusa ove grupe studenata, Odboru za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, upućena je, 30. jula 2021. godine, i predstavka Nikole Roganovića, predstavnika studenata-magistranata.

Nakon dostavljene Inicijative za usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju, Studentski parlament je, 1. septembra 2021. godine, Odboru za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore, uputio urgenciju sa ciljem što hitnijeg rješavanja statusa studenata jednogodišnjih magistarskih studija.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je pozvao predlagača akta, da obrazloži Predlog zakona.

Uvodne napomene i obrazloženje da se ovaj zakon donese izložio je, u svojstvu predlagača akta, **poslanik Marko Milačić** koji je, u svom izlaganju, istakao da se izmjenama Zakona o visokom obrazovanju pristupilo sa ciljem da se studentima magistarskih studija iz člana 122f važećeg zakona, omogući da nijesu dužni da plaćaju dodatne troškove za magistarski rad, ako studije završe do kraja studijske 2022/2023. godine. Istakao je da treba imati u vidu da studenti na magistarskim studijama imaju poseban problem da pronađu mentora za svoj magistarski rad, jer jedan profesor može da bude mentor ograničenom broju kandidata, te stoga vjeruje da

im treba omogućiti produženje roka za završetak magistarskog rada, do kraja studijske 2022/2023. godine, bez obaveze da snose dodatne troškove.

Pored navedenog, predložene izmjene se odnose i na produženje roka za završetak studija, za studente osnovnih, specijalističkih, magistarskih i doktorskih studija iz člana 122dž stav 1 važećeg zakona, za dvije studijske godine, a koji su studije upisali nakon početka primjene Bolonjske deklaracije, prije stupanja na snagu važećeg zakona.

Takođe, predložene izmjene se odnose i na produženje roka za ustanove iz člana 122e stav 1 važećeg zakona, da mogu da vrše upis studenata na specijalističke studije do studijske 2022/2023. godine, iz razloga što mnogi studenti koji su započeli studije po starom modelu studiranja žele da završe specijalističke, a ne žele da nastave studiranje na magistarskim studijama.

Na kraju, istakao je da navedene izmjene zakona trebaju biti usvojene po hitnom postupku, imajući u vidu da studijska 2021/2022. godina počinje 27. septembra 2021. godine. pa će u suprotnom mnogi studenti izgubiti status studenta ili će morati opet da plaćaju troškove studiranja, što je u ovoj kriznoj situaciji veliki problem za studente.

Predlagač akta, poslanik Milačić je izjavio da je, u međuvremenu, podnio dva amandmana na Predlog zakona o izmjenama Zakona o visokom obrazovanju, koji se odnose na produženje predloženih rokova, za završetak magistarskih studija do kraja studijske 2023/2024. godine, kao i upis na specijalističke studije do početka studijske 2023/2024. godine.

Član Odbora Dejan Đurović je, u uvodnom izlaganju, naveo da je razgovarao sa predstavnicima sudenata i istakao da smatra da im treba izaći u susret. On je, takođe, sa predmetne sjednice, poslao poruku i pozvao sve prosvjetne radnike i studente da uzmu učešće u izradi novog Zakona o visokom obrazovanju sa ciljem da se, na jedan duži period, riješe problemi nastali u našem obrazovnom sistemu. S tim u vezi, naglasio je da su, prilikom zapošljavanja, u neravnopravan položaj dovedeni studenti sa završenim osnovnim studijama i stečenom tzv. bečelor diplomom (180 ECTS), te da su studenti koji imaju završene specijalističke studije (240 ECTS) izjednačeni sa studentima koji imaju diplomu master studija (300 ECTS). Naveo je da studenti sa diplomom trogodišnjih osnovnih studija, po zakonskom osnovu, nemaju mogućnost zapošljenja i mišljenja je da bi se ovo pitanje, eventualno, moglo riješiti donošenjem *lex specialisa*, imajući u vidu da je riječ o velikom broju mladih ljudi koji su u dovedeni u veoma težak položaj. Na kraju, zaključio je da je neophodno ovo pitanje, što prije, zakonski regulisati, kako bi studenti, nakon sticanja bečelor diplome, mogli dobiti adekvatni radni angažman.

Članica Odbora Božena Jelušić je, u uvodnom izlaganju, istakla da u potpunosti podržava predložene izmjene Zakona o visokom obrazovanju i uputila sugestiju koja se odnosi na produženje predloženog roka za završetak studija, za tri umjesto za dvije studijske godine, odnosno do kraja studijske 2023/2024. godine.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je, u svom uvodnom izlaganju, istakao da u potpunosti podržava predloženi zakon kojim se rok za završetak studija za studente osnovnih, specijalističkih, magistarskih i doktorskih studija, koji su studije upisali nakon početka primjene Bolonjske deklaracije, prije stupanja na snagu važećeg zakona, produžava za dvije studijske

godine, dok je ustanovama, koje su akreditovala studijske programe specijalističkih studija do dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju ("Službeni list CG", broj 42/17), produžen rok za upis na specijalističke studije za jednu studijsku godinu. Istakao je da predložene izmjene imaju najviše opravdanja za studente jednogodišnjih magistarskih studija, imajući u vidu proceduralne probleme, kao što je, između ostalog, izbor mentora, smatrajući da studenti nisu, isključivi, krivci zato što nisu uspjeli da privedu studije pri kraju, odnosno odbrane svoj magistarski rad.

Član Odbora Ervin Ibrahimović je, u svom uvodnom izlaganju, istakao da će Bošnjačka stranka, kao i do sada, podržati inicijative i zakonska rješenja koja će unaprijediti uslove studiranja naših studenata, ali isto tako i zaštititi kvalitet sistema obrazovanja. Ocijenio je pozitivnim to što će predloženi zakon biti podržan od strane vlasti i opozicije, ali, ipak, izrazio uvjerenje da Odbor, u cilju očuvanja kredibiliteta, neće više produžavati rokove za završetak osnovnih studija.

Saglasan je sa poslanikom Đurovićem da se studenti sa diplomom osnovnih akademskih studija nalaze u neravnopravnom položaju i da treba krenuti u razmišljanje kako im pomoći da izađu iz vrlo nezavidne situacije.

Predlagač akta poslanik Marko Milačić je, na kraju, poručio da je obrazovni sistem temelj uspjeha svakog društva, te da našim studentima treba omogućiti sve predulove i zakonske okvire, za unapređenje statusa studenata, ukoliko žele da uče. Zahvalio je kolegama poslanicima/ama što su iskazali podršku ovoj inicijativi i pokazali da je rješavanje problema studenata iznad politike.

Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport je, u cilju efikasnijeg rada, imajući u vidu kratke rokove kao i da su podneseni amandmani u proceduri, ali još uvijek nisu usmjereni matičnom odboru na razmatranje, **jednoglasno**, odlučio da na Predlog zakona o izmjenama Zakona o visokom obrazovanju podnese dva amandmana koji su suštinski istovjetni sa amandmanima, koje je predlagač zakona podnio na ovaj predlog zakona.

Amandmani Odbora glase:

Amandman 1 Odbora:

U članu 2 Predloga zakona o izmjenama Zakona o visokom obrazovanju riječi: „2022/2023.“ zamjenjuju se riječima: „2023/2024.“.

Amandman 2 Odbora:

U članu 3 Predloga zakona o izmjenama Zakona o visokom obrazovanju riječi: „2022/2023.“ zamjenjuju se riječima: „2023/2024.“.

Predlagač zakona saglasio se sa amandmanima 1 i 2 Odbora pa isti, shodno članu 150 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postaju sastavni dio ovog predloga zakona i o njima Skupština posebno ne odlučuje.

Nakon rasprave Odbor za prosvjetu nauku, kulturu i sport je, **jednoglasno (9 glasova „za“)**, odlučio da podrži Predlog zakona o izmjenama Zakona o visokom obrazovanju i predlaže Skupštini Crne Gore da ga usvoji.

Za izvjestioca Odbora, na sjednici Skupštine Crne Gore, određen je predsjednik Odbora dr Damir Šehović.

Sa ove sjednice, Skupštini je upućen Izvještaj o razmatranju Predloga zakona o izmjenama Zakona o visokom obrazovanju, koji je podnio poslanik Marko Milačić.

Nakon završene prve tačke dnevnog reda, u nastavku sjednice, **član Odbora Dragan Bojović** je predložio da Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, na nekoj od narednih sjednica, razmotri probleme asistenata u nastavi, imajući u vidu da se Uduženje, već, obraćalo Odboru kao i da je riječ o zaista ozbiljnim problemima sa kojima se suočavaju.

Član Odbora Dejan Đurović je istakao da je saglasan sa konstatacijom poslanika Bojovića, da se asistentima u nastavi mora izaći u susret i pružiti prilika da obrazlože svoje zahtjeve. S tim u vezi, istakao je da asistenti u nastavi obavljaju jedan zaista human posao, te da o ulozi koju imaju ne treba diskutovati. Nadalje, podsjetio je na probleme, sa kojima su predstavnici Arhitektonskog fakulteta u Podgorici upoznali članove/ice Odbora i, tom prilikom, ukazali na nedostatak kapaciteta za održavanje nastave, budući da ova fakultetska jedinica ima svega četiri učionice. Mišljenja je da Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport treba da razmotri i da da saglasnost Odboru za ekonomiju, finansije i budžet na projekat za odobrenje sredstava, u iznosu od 2,6 miliona, kako bi budžetom za 2022. godinu bila obezbijedena značajna sredstva za izgradnju svih kapaciteta neophodnih za adekvatno funkcionisanje fakulteta.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je, u vezi pomenutih inicijativa upućenih Odboru, istakao da Odbor ne bi trebalo da obavlja ulogu nadležnog ministarstva, te da pojedine probleme treba rješavati na sistemski način. U odnosu na navedeno, istakao je da Predlog zakona o izmjenama Zakona o visokom obrazovanju, koji je podržan na predmetnoj sjednici Odbora je, zapravo, trebalo da bude predložen od strane Vlade, smatrajući da se, zbog pasivnosti i nedovoljne komunikacije Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta sa zainteresovanim grupama povodom rješavanja njihovih problema, Odbor stavlja u nezavidnu situaciju. Zaključio je da je potrebno, prvenstveno, čuti kako Vlada cijeni rješavanje pitanje statusa asistenata u nastavi.

Član Odbora Dejan Đurović je istakao da smatra da je rješavanje problema u interesu građana i države Crne Gore i da ih treba rješavati nezavisno od toga da li je to u ingerenciji Vlade ili Parlamenta, te da je ingerencija građana iznad svega.

Članica Odbora Božena Jelušić je navela da je uloga asistenata u nastavi u vaspitno-obrazovnom sistemu veoma odgovorna, te da je riječ o 400 lica, kojima je prosječna plata oko 360 eura i da nemaju mogućnost zasnivanja ugovora na godinu dana, iz razloga što se ugovor prekida krajem juna. Iznijela je stav da Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta treba da angažuje sve asistente, smatrajući da će za njihovim angažovanjem postajati sve veća potreba. S tim u vezi, zaključila je da bi zakonski trebalo riješiti pitanje njihovog statusa i stručnosti

apelujući na resorno ministarstvo da ovaj problem uzme u fokus pažnje, jer je njihov status i dodatno problematizovan poljedicama nastalih pandemijom virusa kovid-19.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je istakao da je riječ o vidu tehničke podrške zahvaljujući kojoj je značajno unaprijeđena inkluzivna nastava. Podsjetio je da je izmjenama Zakona o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama, 2017. godine, njihov položaj značajno poboljšan, te da su asistenti u nastavi postali zakonska kategorija, kao i da su njihove plate, u odnosu na postojeće, bile duplo niže.

Član Odbora Dragan Bojović je iznio konstruktivan predlog, da se pozovu predstavnici Udruženja asistenata u nastavi i Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta i da Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport pruži svoj doprinos u cilju rješavanja ovog pitanja. Istakao je da smatra da je potrebno da se njihova struka kvalifikuje i, kao veoma važno, naveo da je sve veći broj djece kojoj je potrebna pomoć ove vrste. Zaključio je da je riječ o veoma bitnoj stvari za državu i ne vidi razlog zašto Odbor ne bi posvetio pažnju i bavio se ovim pitanjima.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je, još jednom istakao, da ovu problematiku treba rješavati na sistemski način, te da je samo želio da ukaže na ono što je logičan redosljed koraka, navodeći da nema ništa protiv stavljanja ovog pitanja na dnevni red, jer o tome odlučuju prisutni članove/ice Odbora.

Sjednica je završena u 12:25 časova.

Broj: 00-63-11/21-

SEKRETARKA ODBORA

Svjetlana Aligrudić

PREDSJEDNIK ODBORA

dr Damir Šehović